

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

223

PREȚUL 1 LEU

ALEXANDRU ANDRIȚOIU

ELIXIRUL TINEREȚII

★★

AL. ANDRIŢOIU

Elixirul tinereţii

Glumă fantastico-ştiinţifică

* *

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice"

EDITATĂ DE REVISTA

ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ

Anul X – Nr. 223 – 1 martie 1964

Rezumatul capitolelor precedente

Un avion de pasageri pleacă din Cluj spre București. În avion se găsesc: savantul Alexandru Sava, fostul campion de box Vasile Avram, ferovarul pensionar Nicolae Micula, Maria, o fostă stea a baletului, și Iscopescu o persoană dubioasă, căreia îi place să trăiască bine, dar din mijloace ilicite.

Pe neașteptate, avionul are o pană la motor și numai datorită măiestriei piloților izbutește să aterizeze cu bine, pe o poiană din Munții Carpați. În cinstea salvării lor, profesorul Sava propune celorlalți pasageri să se întîlnească cu toții, săptămîna următoare, la „Restaurantul tinereții" din Capitală.

Ei vor înnopta în munți la o stînă modernă. Aici Iscopescu încearcă să sustragă schițele savantului Sava. Acesta lucra la un elixir al tinereții, un elixir care, regenerînd celulele corpului omenesc, să întinerească și să consolideze întregul organism. Teoretic, acest elixir fusese formulat. Practic, totul depindea de-o aripă a formulei pe care profesorul o descoperise exact în momentele de tensiune cînd motorul avionului se defectase.

Ajuns în Capitală, Alexandru Sava trece direct la munca de laborator și, într-un timp record, reușește să obțină mult rîvnitul elixir.

Coperta-desen: VICTOR WEGEMANN

Elixirul tinereţii

8

Iar acum va zice, pe bună dreptate, cititorul: e limpede că urmează capitolul de întinerire a profesorului. Aşa se va şi întîmpla, numai că lucrurile stau ceva mai complicat. Desigur că profesorului îi era dor de tinereţe. Este tot atît de adevărat că după întinerirea lui Fox profesorul a privit cu duioşie spre fereastra fetei de peste drum şi a şoptit: „Margareta, pe mîine!“ Dar a face o experienţă pe un animal e una şi a o face pe un om e cu totul altceva. Pe cititorul care este tentat să creadă că această temeritate eroică este lipsită de riscuri îl invit să închidă ochii şi să se transpună, total şi sincer, în persoana lui Alexandru Sava.

Nu toate organismele oamenilor sînt la fel. Unele rezistă. Altele sucombă. Profesorul însuşi şi-a pus această întrebare şi, înainte de a se autoexperimenta, şi-a studiat cu atenţie timolul, cardiograma, rinichii. Dar, cum în toate marile descoperiri există totdeauna şi un drum de aventură, profesorul, tocmai în ajunul planificatei întîlniri de la „Restaurantul tinereţii“, îşi turnă în vin o doză studiată din primenitorul elixir.

Întîi nu simţi nimic dincolo de lina căldură pe care o difuzează vinul în organism. Apoi începură cîteva suprasolici-

țări. Tensiunea crescu și urechile zvîcniră ca atunci cînd urcăm cu mașina repede pe serpentinile marilor altitudini. Apoi cîteva arsuri banale la stomac Respirația se înteți cu întretăieri brusce, privirea se tulbură rapid, ca în fața unei lumini puternice, și deodată profesorul nu mai văzu în față decît o mare pată albă. Se strădui însă să-și păstreze tot timpul calmul și să judece cu minuțiozitate, reținînd totul. I se păru că în fiecare colț al ființei lui, în fiecare gram de materie ceva lucrează febril, cu niște unelte infime, dărîmînd și construind, curățind și îngropînd. Simți că începe să se înăbușe și asta nu-i plăcu. Își ordonă respirația și-și dirijă singur timpii, ca sub masca de oxigen. Apoi simți că i se moaie tendoanele și că ceva vital le recheamă iarăși într-o mișcare alegră. Genunchii lui pecetluiți de artrită se simțiră curios de mobili. Membrele posterioare la fel. Își simțea puternici bicepșii și tricepșii. Vertebrele se arcuiră armonios. Criza începu să dea înapoi. Pata albă din fața ochilor dispăru, și profesorul constată că ochelarii îi disproporționează vederea. Cu un gest spontan îi scoase de la ochi. Se bucură că vede totul cu o limpezime uimitoare: văzu nivelul de substanță din eprubete, nuanțele culorii lor, văzu prin geam iedera de la casa Margaretei și o urmări frunză cu frunză. Constată că ivărul de la geamul fetei pe care o iubea era ușor aplecat spre stînga. „Totul e în ordine — își zise. Dar unde o fi Emilia? Puteam să mor în prezența unui singur martor credincios, a lui Fox“.

Apoi forțele îi veniră multiple. Simți mai întîi o stare de prospețime care se făcea tot mai accentuată. Se ridică. Apăsă parchetul cu piciorul și simți hotărîrea gestului. Era ușor și totuși puternic, de-o flexibilitate tinerească. Își rosti tare numele și glasul se imprimă puternic în aer.

— Fox! strigă el. Sîntem tineri, Fox!

Cîinele murmură ceva plăcut, ca de adîncă înțelegere. Cu frică și jenă, cu prudență și naivitate, profesorul se îndreptă

spre oglindă. Nici un rid. Pielea, pînă numai cu o jumătate de oră inainte pergamentoasă, era acum fină şi strălucitoare. Întregul chip inspira tinereţe, bucurie şi prospeţime. In oglindă se vedea parcă un student stîngaci, cu urechile niţel prea mari, cu ochi de o nespusă candoare — chipul unui tînăr intelectual sîrguincios, care la vîrsta sărutului uneori îşi jertfeşte sărutările pentru setea de cultură. Costumul distonă cu tinereţea.

„Am să-l schimb! — îşi zise. Chiar acum am să-l schimb! Am să-mi cumpăr haine moderne. Şi pantofi cu vîrful ascuţit. Am să dansez din nou".

Academicianul din el se revoltă mai întîi, apoi cedă. La urma urmei, ce-ar pierde Academia cu asta? Îl văzu pe unul dintre cunoscuţii lui exclamînd: „Cu descoperirea dumitale riscăm să schimbăm Academia noastră solemnă într-o societate de pionieri. Auzi dumneata, academicieni cărora să nu le fi căzut bine caşul de la gură". Surîse la această idee, şi în acelaşi moment uşa se deschise şi apăru Emilia. Ea privi mai întîi înmărmurită figura întinerită a academicianului şi apoi rîse zgomotos. Rîse ca la circ. Dar imediat deveni severă şi, la gîndul că şi ea ar putea redeveni fata urîtă de altă dată, cea din a opta zi a unei săptămîni, trînti uşa şi lăsă numai ecoul accelerat al paşilor. Cînd profesorul ieşi în balcon s-o cheme, ea deja oprise un taxi. Se urcă şi dispăru. Din balcon profesorul întoarse capul spre fereastra Margaretei. Fereastra era închisă şi perdelele trase.

9

A doua zi dimineaţă, profesorul îşi zise că primul său drum ar trebui să ducă la instituţiile medicale, pentru a-şi prezenta descoperirea spre omologare. „Dar — se gîndi el —

aceasta s-ar solda cu recepții și felicitări, cu forme oficiale și declarații la ziare, la radio, la televiziune, la agențiile de presă. Nu ! — își zise el. Chiar dacă mai trec o zi-două nu se face gaură în cer. Principalul e doar că elixirul tinereții există. Toate aceste formalități mi-ar da peste cap programul acestei zile, program care îmi îngăduie ca, după atîția ani de trudă, să mă bucur și eu de anii noi, primăvăratici". Căci, fără nici un paradox, toamna profesorului devenise primăvară. Se întorsese de la gutui la cireșe.

Ieși deci în stradă și așteptă apariția Margaretei. Era tocmai ora la care aceasta trebuia să plece la serviciu.

— Am să aflu azi cum o cheamă și unde lucrează. Deziluzia care mi-ar topi romantismul ar fi să aflu că idolul sufletului meu se cheamă Safta sau Anisia, că este, să zicem, dactilografa care nu cunoaște bine nici vechea, nici noua ortografie și bate la mașină în loc de „fapte" — „lapte" și în loc de „măcar" — „măgar" sau să constat că este, să zicem, casieriță la un magazin de mezeluri și că învîrte o mașină albă din care ies bonurile ca la aparatul morse și că această casieriță uită adeseori să dea restul.

Socotind că aceste prejudecăți jignesc puritatea Margaretei, profesorul își mușcă limba. Și tocmai atunci ușa de fier forjat a casei cu iederă se deschise, scîrțîitul ei parcă aprobînd mușcarea limbii și dîndu-i semnificații etice. Profesorul își făcu curaj, curaj în semnificația academică a cuvîntului, adică o salută pe distinsa vecină cu o plecăciune rigidă.

— Bună ! Pun pariu că sînteți fiul maestrului Sava, ciripi fata cu o voce solară, plină de farmec și cu o „grasiere" ingenuă.

„Vocea ei — sigur ! Așa mi-o și închipuiam" — se asigură în sine profesorul.

— Da, stimată vecină. Eu sînt. Îl cunoașteți pe bătrînul profesor ?

— Nu, din păcate nu-l cunosc personal, deşi ne stau casele numai la cîţiva metri una de alta. O! De cîte ori însă nu i-am ascultat conferinţele şi nu i-am citit cărţile, chiar dacă nu le pricepeam. Sîntem vecini doar.

— Ia te uită! îşi zise el in barbă.

— Eu, continuă fata, am vrut să-l opresc pe tovarăşul profesor. De multe ori am vrut să-l opresc. Ba uneori mi-a trecut prin minte chiar gestul necugetat de a-l saluta de la fereastră. De-ai face semn cu batista. De la geamul meu i se vede laboratorul. Îi urmăream fiece mişcare.

— Vai de mine! îşi zise iarăşi Sava. Şi eu, necăjitul de mine, aşa şi pe dincolo! şi se afurisi cu tărie.

— I-am dedicat şi o poezie, dar fără îndoială că nici nu mi-a citit-o domnia sa. Ştiu, are atît de puţin timp pentru literatură. V-aş fi îndatorată dacă i-aţi înmîna-o. Chiar foarte îndatorată, strecură ea cu cochetărie.

— *Dar bineînţeles! Cum de nu! Din toată inima!* Vă îndoiţi cumva de bunele mele oficii? şi Sava se bîlbîi de emoţie.

— Bine! zise armonios fata. Am să v-o dau mîine.

— De ce nu azi!

— N-o să pot să mă mai întorc din drum. Cînd ai ajuns undeva cu greu te mai întorci. Aşa spune bunica.

— *Şi totuşi eu m-am întors şi încă de departe!* rosti tare Sava, fără să-şi dea seama că se desconspiră.

— Chiar! De unde? Că nu v-am văzut niciodată...

— Mă mir. De fapt, într-adevăr, am fost multă vreme plecat în sud.

— Pentru sănătate?

— Nu! Doamne păzeşte! Dar, ce, arăt suferind? Am lucrat ca *ataşat cultural* pe lîngă o legaţie. Între lămîi. Ştiţi l Goethe! Cunoaşteţi versul celebru: *„Kennst du das Land wo die Zitronen blühen?"* *

---

* *„Cunoşti tu ţara unde-nfloresc lămîii?"*

— Vai, cîte știți dumneavoastră! Mă bucură că știți și poezie. Eu sînt asistentă de literatură la Institutul pedagogic. Dar acum mă grăbesc. Trebuie să țin un seminar de poezie contemporană. Plec. Vă salut! Vă aștept mîine la aceeași oră. Mîine n-am să am program și am să renunț la bibliotecă pentru dumneavoastră și, în mod deosebit, pentru tovarășul profesor. La revedere!

Și se urcă în troleibuz. „Fiul" lui Alexandru Sava rămase trist că Margareta are gînduri bune numai pentru tatăl său, profesorul, iar pentru fiu nimic. Se supără deci pe el însuși sau, propriu-zis, pe cel care a fost.

— Vai! își zise trist, nici măcar n-am întrebat-o cum o cheamă.

10

Toată ziua și-o pierdu citind poezii. Dădu telefon unui amic, critic literar, rugîndu-l insistent, cu sufletul la gură, să cerceteze ce poezie i se dedicase. Dar criticul, socotindu-l pe Sava sucit, își văzu mai departe de treburi.

Sava însă reluă vechea lectură de poezie ca să facă față în mod civilizat unor viitoare discuții. Începu cu Enăchiță Văcărescu. Cînd se uită la ceas văzu că e ora nouăsprezece și un sfert și-și aduse aminte de îndemnul lui la punctualitate. Turnă repede cantitatea studiată de elixir în două sticle cu vin Cabernet Sauvignon de Valea Călugărească.

11

Coborî, luă un taxi și ajunse la timp în sala luxoasă a „Restaurantului tinereții".

Acolo toți erau deja adunați în jurul unei mese discrete, într-o mică lojă, așteptînd nerăbdători sosirea profesoru-

lui. Ba nu erau tocmai toţi. Privindu-i de la garderobă în timp ce se dezbrăca, Sava constată lipsa lui Nicolae Micula, a pensionarului, mecanic de locomotivă, şi această absenţă îl *mohorî*, *deoarece* Micula i se păruse omul cel mai de omenie din avion. Se înfăţişă la masă. Foştii pasageri ai cursei Cluj-Bucureşti îl priviră ca pe un străin, ba chiar ca pe un oaspe nepoftit.

— Vă rog să mă iertaţi, se simţi el dator să rostească. *Dumneavoastră sînteţi tovarăşii de călătorie ai* profesorului Sava ?

— Noi ! răspunse nervoasă Maria, bănuind complicarea situaţiei. Ce ? Profesorul nu vine ?

— Ştiam eu că nu vine, zise acru Iscopescu. Ştie el de ce nu vine.

— Eu, mărturisi cu modestie Sava, sînt fiul profesorului Sava.

— Excelent ! exclamă liric Maria. Ia loc aici lîngă mine. Sava se aşeză pe scaunul de alături.

— Dar ce ai în servietă, scumpul meu domn ?

— A, da, uitasem. Îmi cer scuzele de rigoare. În servietă am două kilograme de vin Cabernet Sauvignon de Valea Călugărească. Vin vechi, vin bun şi tonic. Tata este bolnav, a contractat o gripă virotică.

— Sărăcuţul ! rosti Maria.

— Da, da ! bîntuie boala asta prin oraş, întări antrenorul de box, Vasile Avram. Mi-a telefonat tovarăşul Micula că şi el a încasat o gripă şi că nu poate veni astă-seară. E o gripă afurisită. Se lasă cu bucluc.

— Doamne păzeşte, conchise Maria. Dar, pînă una-alta, hai să degustăm vinul profesorului. Trebuie să fie un vin... cum să vă spun ? dulce... Must ! Nu altceva.

— Să-l degustăm, zise Sava, surîzînd uşor. Şi le turnă în pahare. *Apoi roti fulgerător ochii prin restaurant* şi-i plăcu că era lume puţină. „Miercurea — gîndi el — bag

seama că vin oameni mai puţini". Nu agrea restaurantele şi le vizita numai cînd însoţea delegaţii de peste hotare.

Ciocniră şi toastară pentru ştiinţă şi artă, pentru sănătatea profesorului şi a lui Micula, pentru fostul dascăl de chimie al lui Sava, pentru cîte-n lună şi în stele.

Urmară apoi acele momente de încordare, pe care le cunoaştem de la întinerirea profesorului Sava. Picioarele celor trei se întinseră sub masă, lovindu-se unele de altele, încît ei abia mai putură îngăima cuvîntul: „pardon". Sosi apoi pata albă care le fură vederea şi se înfăţişară la apel toate simptomele întineririi: de la durerea de cap, la tensiunea crescîndă. Profesorul se temu ca nu cumva vreunul dintre ei să moară şi, în mod neobservat, le lua pe rînd pulsul. Ospătarul sosi chiar atunci şi profesorul, încurcat, ceru o baterie de vin negru

— Nu servim pe cei în stare de ebrietate, rosti ospătarul. De ce nu vă cunoaşteţi măsura? Vă rog, plata!

Profesorul plăti cu stîngăcie coniacurile şi aperitivul şi spuse că fripturile comandate trebuie totuşi făcute. Ele sînt necesare tovarăşilor de la masă, care s-au cherchelit. N-ar strica să li se facă şi cîte-o cafea amară. Ospătarul îl asigură pe profesor că va face totul întocmai. Cînd cei trei comeseni îşi reveniră, profesorul urmări cu curiozitate cum arătase fiecare în tinereţe. Acum fosta masă de prestanţă a unor stimaţi consumatori luă aerul tineresc al unei întîlniri la şpriţ după un examen de stat.

Pînă se dezmeticiră cei întineriţi nu dură prea mult timp. Căci, în afara sportivului Avram, ceilalţi doi ştiau din citite şi auzite despre noua cercetare a lui Alexandru Sava. Mai cu seamă Iscopescu ştia cel mai bine despre această nouă minune ştiinţifică. De aceea, el nu se arătă uimit, ba îi şi mulţumi cordial profesorului că se gîndise şi la dînsul şi-l asigură de fierbintea lui recunoştinţă. El îşi puse în gînd să încerce tot ce e posibil ca să lege o

prietenie strînsă cu Sava, aşteptînd ca din această prietenie să-i pice în palmă secretul elixirului. Maria căzu în extaz şi, privindu-se în oglindă, îşi sărută chipul. Era limpede pentru ea că la masă nu se află fiul profesorului, ci profesorul însuşi. Într-o beţie de extaz, ea vru să se ridice şi să-l invite pe profesor la dans. Dar, cînd să se ridice, constată că veşmintele îi sînt lăutăreşti de largi şi că stă în rochiţă ca un cartof uitat într-un sac.

— *Dumnezeule!* îşi zise, *cum voi ieşi de-aici. Ne va rîde lumea. Ei şi? Bine că ne rîde aşa, tineri cum sîntem, decît să ne rîdă bătrîni.*

Şi Maria îşi petrecu o mînă după gîtul profesorului, sărutîndu-l pe frunte şi lăsîndu-i urme de ruj. Cît despre boxer, acesta se credea un Tarzan de-a binelea şi-şi arăta fastuos bicepşii colosali şi pumnul de cremene. În acest zgomot vesel, ospătarul se prezentă cu tava plină de fripturi. Rămase descumpănit. Iscopescu îl bătu pe umeri, şi ospătarul simţi durerea şi o suportă bolborosind:

— *Dar unde sînt tovarăşii de la masă?* îl întrebă el pe profesor.

— Deh, aşa e lumea, au venit fiii lor să-i ia, răspunse Sava. Dar, fiindcă lumea e sucită, părinţii s-au dus, pe cînd fiii au rămas să continue cheful. Ci dumneata lasă aici fripturile!

Zăpăcit, ospătarul plecă. Iscopescu se străduia să-i explice lui Avram misterul. Boxerul însă se credea fericit şi nu mai asculta palavre. Cînd i se puse însă în faţă o oglindă, acesta părăsi grăbit restaurantul, cu gîndul ferm de a se prezenta la primul miliţian din stradă şi a se declara nebun. Masa rămase numai cu trei consumatori. Ei se puseră frumos pe mîncat. Şi, în timp ce Iscopescu se străduia să-i devină prieten lui Sava, Maria urzea următorul gînd:

„Trebuie să mă fac luntre şi punte să-i plac. Cu o astfel de invenţie, Sava al nostru devine o celebritate“. Şi chiar îşi impuse să-l iubească. În orice caz nu se va mai dezlipi de el : „Din această clipă e al meu“.

Ospătarul anunţă ora de închidere. Înfăşurîndu-se în rochie ca într-un cearşaf, Maria ieşi. Iscopescu ieşi şi el, după ce mai întîi îşi strînse bine cureaua, pînă la refuz, să nu-i cadă pantalonii. Erau tineri, erau zvelţi, erau fericiţi.

12

Nici la Bucureşti toamna nu-şi inscăunase încă regatul de aur şi bronz. Numai nopţile erau ceva mai mici. Plimbările nocturne cereau pardesiu.

— Nu ne putem plimba în halul ăsta, maestre, oftă Maria. Adică dumneavoastră v-aţi şi procurat haine de flăcău, pe cîtă vreme eu parcă aş fi înviat dintr-o criptă.

— Deci ?

— Deci eu mai am acasă în vechiul scrin rochii de cînd eram tînără ca astă seară. Dacă m-aţi conduce şi m-aţi aştepta pînă mă îmbrac, v-aş fi foarte recunoscătoare. Urcaţi-vă în Wartburgul meu. Vreau să ne plimbăm în noaptea asta. Putem merge chiar la bar. O fată la vîrsta mea nu poate face aceasta singură. Mi-ar smulge mămica urechile...

Distrat şi curios de cum vor ieşi lucrurile, Sava acceptă. Ajunşi în faţa unei elegante vile, cei doi se opriră şi priviră pitorescul străzii.

— Ştiţi cum se numeşte strada pe care locuiesc ?

— Nu !

— Strada Toamnei. Simbolic nume! Începuse să-mi fie teamă de această stradă bătrînă. Am să fac demersuri să-i schimbe numele.

— Foarte bine.

— Vă poftesc sus, dar vă previn că e dezordine la mine.

— Nu face nimic. Există și o dezordine estetică.

Intrară. Profesorul se trezi într-o cameră intimă, tapisată cu o sumedenie de tablouri. Toate acestea o înfățișau pe Maria tînără și interpretînd diferite roluri de balet. Profesorul constată că Maria avea acum aceleași forme superbe, aceiași umeri ca de caolin chinezesc. Maria spuse că vrea să-și schimbe rochia.

Sava roși.

— Dacă vă simțiți stînjenit, întoarceți capul în altă parte.

— Firește că o să mă-ntorc, îngăimă profesorul și se întoarse cu fața spre niște portrete, simulînd că le analizează.

— Îmbrăcați-vă mai repede, spuse el zorit, noaptea trece repede și eu mai am de lucru.

Maria se îmbrăcă repede. Cu gust însă. Părea acum o păpușă vie care așteaptă mîinile unui copil să se joace. Copilul acesta putea fi însuși profesorul.

Ieșiră și se îndreptară spre bar.

Intrară la bar. Maria dansă, dar nu cu profesorul. Acesta nu știa nici twist, nici alte salturi mortale. Maria însă le știa mai bine decît tabla înmulțirii, și profesorul se amuză de minune privind spectacolul. Băură coniac cu cuburi de gheață și cafea Mocca, rece, în melange glasée. Cu cîtva timp înainte de a se ivi zorile, ieșiră și se plimbară prin Cișmigiu. Vîntul abia vibra în vegetația luxuriantă. Din această melodie vegetală, profesorul parcă desluși cîteva

acorduri din „Simfonia destinului". Parcă Beethoven ar fi venit să vadă noul destin a doi oameni care-şi lepădaseră bătrînețea. *Melodia beethoveniană îl urmărea pe* Sava tot mai insistent. Nici nu mai auzea reflecțiile anoste ale partenerei sale.

— Nu aveți nevoie de un ajutor în muncă ? schimbă ea placa... aş fi în acelaşi timp o bună confidentă, o bună inspiratoare. Profesorul pricepu unde bate femeia.

— Nu ! răspunse el. Deocamdată e inoportun să vorbim de aşa ceva. Ştiţi, de mîine vor începe să mă viziteze oficialitățile, vor da buzna reporterii. Cu o fată tînără în casă m-aş face de rîs. Vorba dumneavoastră : opinia publică ne-ar afurisi pe amîndoi. Sîntem amîndoi oameni cunoscuţi.

Această apropiere dintre faima celebrului savant şi faima ei de balerină gîdilă orgoliul Mariei, cu toate că Sava nu o făcuse cu acest scop. Ea se lăsă dusă acasă, întinse mîna în sus ca să-i fie sărutată, îl asigură pe savant că o să-l caute la telefon şi astfel se despărţiră în modul cel mai frumos posibil.

13

Maria se sculă dis-de-dimineaţă şi urcă la volan. Maşina ei albă, „căruntă", cum îi spunea mai înainte stăpîna, i se păru acum că are culoarea vălului de mireasă. Porni fără să ştie deocamdată unde. În orice caz, în afară de oraş, undeva pe Valea Prahovei, în miraculosul peisaj al Bucegilor. Pe drum, un bătrînel elegant, ţinînd la subsuoară o servietă doldora de hîrtii, îi făcu semn cu mîna. Maria opri.

— Mă luaţi şi pe mine pînă la Ploieşti, stimată tovărăşică ?

— Cu plăcere, moşule.

Bătrînelul nu se prea simţi bine la auzul atributului de „moş". Dar ospitalitatea frumoasei şoferiţe îl făcu să creadă că atributul e mai degrabă o dezmierdare, o alintare.

— Încotro ? întrebă el.

— Nici eu nu ştiu. Fără adresă.

— Cum aşa ?

— De... Ale tinereţii valuri. Dar dumneavoastră ?

— Eu sînt învăţător pensionar... Merg acasă, ca omul.

— Cînd mă gîndesc că odată şi odată am s-ajung şi eu pensionară ! spuse oftînd Maria.

— Da. Toţi îmbătrînim. Cîţi ani aveţi ?

— Mulţi ! Douăzeci şi cinci, adică un sfert de veac.

— Puţin. Asta e floare la ureche. Dar văd că aveţi cîteva fire cărunte. Aţi trăit intens viaţa, probabil.

— Da. Firile astea cărunte sînt rămăşiţele din timpul diluviului.

— Din care timp ?

— Al diluviului.

— Mă rog, mă rog ! zise bătrînelul. făcînd ochii mari.

— Ştiţi, între ceea ce am fost odată şi ceea ce sînt stă un mare zid chinezesc.

— Chinezesc, ziceţi ?

— Da, chinezesc. Deunăzi aveam peste cincizeci de ani. Astăzi am sub douăzeci şi cinci. Vîrsta mea a mers ca racul, de-a-ndaratelea.

— Dumnezeule ! îşi zise bătrînelul. A luat-o razna !

Şi, îngrozindu-se de faptul că această femeie dementă conduce maşina în care se află el, bătrînelul simulă că are de aranjat ceva la un Gostat, care tocmai apărea în cale. Maria, vicleană, pricepu spaima bătrînelului şi vîră periculos la

poarta Gostatului. Bătrînelul deschise repede portiera și țîșni afară, apoi își șterse sudoarea de pe frunte.

Bătrînelul deschise grăbit poarta Gostatului murmurînd:

— Mare ți-e grădina, Doamne!

14

Cînd să ajungă la curbele dinspre Posada, Maria își aduse aminte că bătrînelul îi vorbise de niște fire cărunte. Se mîhni la această constatare care-i jignea etatea. Apăsă pe accelerator și mări viteza pînă la refuz.

Șoferii, cărăușii și călătorii pe jos îi făceau semne îngrijorate, afurisind-o. Nepăsătoare, mașina călca orătănii, spulbera praf, semăna spaimă. Milițienii îi luau numărul, gospodinele îi urau „sănătate și bucurie", privindu-și cu melancolie găinile moțate și rațele blajine călcate în mijlocul drumului. Dar Maria cu o mînă ținea oglinda în fața ochilor, cu cealaltă conducea. Și cu lacrimile curgîndu-i șiroaie pe față călători vreme de ceasuri, în neștire...

15

Profesorul Sava se prezentă cu punctualitate la întîlnirea pe care i-o dăduse Margareta. Aceasta sosi și ea nu mai puțin punctuală. Încă de la ieșirea pe poartă îi surîse cu o privire care profesorului i se păru dumnezeiască. Avea în mînă o revistă literară.

— Cit de frumoasă e! își zise profesorul, și gîndul lui scotoci întreaga istorie a picturii, asemuind-o într-o secundă cu sute de tablouri celebre.

Margareta ajunse aproape, atît de aproape încît lui Sava i se păru că-i simte respirația pe obraz. Fata desfăcu triumfătoare revista și la rubrica „Poșta redacției" se putea citi următorul sonet : *„Știința învinge :* maestrului Sava

Lumina mea din suflet ia ființă
și timpul prinde-n mine alt ecou
de cîte ori mi-aduce suflu nou
și veșnică victorie-n știință.

Și fierb precum oțelu-n cubilou
și mă încing de unica dorință
de-a mă înnobila-n conștiință
cu al științei generos erou.

Maestre, din strădania-ți deplină
și eu primesc o parte de lumină
și eu mă-nving pe mine cînd te-nvingi.

Lumina ta mă-nalță și mă-nvață
și-mi strig înalt încrederea în viață
cu glasul viguroșilor vikingi."

Sub poezie era o notă : „Redacția noastră apreciază talentul tovarășei Margareta Demetriad, dar își păstrează rezervele cu privire la cuvîntul «vikingi», cuvînt care circumscrie o epocă vetustă, și-i roagă pe inspirații săi începători să fie atenți la valențele cuvintelor și la imperativa nuanțare a lor".

— Ce-o fi vrînd redacția cu bieții vikingi ? se întrebă profesorul și încercă să mai citească o dată poezia. Fata însă întoarse nițel capul și acum, în fața ochilor lui Alexan-

dru Sava, stătea o revărsare parfumată de aur, cu aromă suavă de flori modeste de cimp, incit, printre şuviţele de păr, apărură numai citeva cuvinte : lumină..., viaţă, suflet, generos, timpul, mă-nvingi...

Şi fiecare se preciza ca o efigie în inima tînără a vîrstnicului profesor.

— Tatăl meu vă aşteaptă sus şi incă cu nerăbdare, spuse el, fericit.

Margareta se împurpură şi se răsuci intr-o piruetă la fel de armonioasă ca toate gesturile sale cotidiene şi-l urmă, cu emoţie, pînă sus. Ajunşi în birou, profesorul îl prezentă pe Fox şi o rugă să ia loc. Se aşeză şi el într-un fotoliu apropiat.

— Cu ce vă pot servi ? Cu un cocktail ? Cu o limonadă ? Cu fructe ?

— Maestrul e ocupat ?

— Nu. Alta e povestea. Cu totul alta. E o poveste senzaţională la mijloc.

— Cum adică ?

Profesorul se gîndi o clipă şi conchise că trebuie intrat în subiect.

— Am văzut în revistă că vă numiţi intr-adevăr Margareta. Nici nu vă daţi seama cît mă bucur că vă numiţi aşa, căci, în acest fel, îmi îngădui să fiu şi eu un nou doctor Faust care cîştigă tinereţea. Nu printr-un zapis cu diavolul, ci printr-o luptă austeră cu ştiinţa. Nu numai pentru mine însumi, ci pentru toţi. Eu sînt profesorul Sava. Eu sînt în acelaşi timp Sava-senior şi Sava-junior. Am descoperit secretul tinereţii şi m-am întinerit. Asta e tot !

— Domnule, i-o tăie scurt Margareta, cu asemenea vorbe puteţi amăgi copiii şi nicidecum un om matur. V-am crezut un om serios şi regret că mi-e dat să constat tocmai contrariul. Pentru asta m-aţi adus aici, să mă amăgiţi cu palavre ? Zadarnic ! Vă previn de la bun început că greşiţi adresa.

— Şi eu regret că nu m-aţi înţeles. Am la îndemînă fotografii de cînd eram tînăr. Sînt vechi, sînt îngălbenite, deci, orice s-ar spune, fotografiile îmbătrînesc şi ele cu noi. Pot să vă argumentez că ..

— Nu vă osteniţi degeaba. Îmi pare rău că nu l-am cunoscut pe maestrul Sava. Îmi pare rău că am venit. Îmi pare rău că v-am arătat poezia. Plec !

— Un moment. Doar e aici laboratorul. E aici biblioteca. Poftim actele lui. Constataţi şi dumneavoastră : vîrsta, domiciliul, ocupaţia...

— *Sînteţi un impostor...*

Sava simţi că se înăbuşă. Deschise geamul şi, aruncîndu-şi întîmplător privirea pe stradă, zări cum se apropia un bătrînel cu o plasă plină de fructe.

— Tovarăşe ! Alo tovarăşe... dumneata cu plasa !

— Poftim ! Ce s-a întîmplat ?

— Sînt fiul maestrului Sava. Îl cunoaşteţi pe Sava ?

— Cum să nu-l cunosc, că doar stăm pe aceeaşi stradă.

— Atunci eşti bun să vii pînă sus ?

— Dar, iertaţi-mă, de ce ?

— Te poftim amîndoi, tatăl meu şi eu ! Am vrea să te rugăm ceva.

— Vin ! Cum să nu vin !

Şi bătrînul cu sacoşa se îndreptă spre poarta imobilului.

— Am să-l fac în ochii dumneavoastră tînăr ! afirmă cu hotărîre Sava, parcă încheindu-şi spusa cu o lovitură de baston ca majordomii.

— S-o vedem şi pe asta, răspunse Margareta, mai mult din curiozitatea de a vedea comedia pînă la capăt. Căci, în fond, tînărul i se părea cumsecade, respectuos, liniştit şi inteligent. Putea să aibă cel mult o idee fixă şi să fie apucat, dar asta e treaba lui.

Bătrînelul ajunse sus şi-şi aşeză sacoşa cu grijă lîngă uşă, să nu murdărească frumuseţea covoarelor.

— Iartă-mă, vecine dragă, cum te numești dumneata ?

— Tomșa Nicolae. Eu sînt Nicolae Tomșa de la fabrica de răcoritoare. Sînt acolo paznic.

— Foarte bine ! Și cîți ani ai ?

— Am șaizeci și patru bătuți pe muche. Mulțumesc ! dar dumneavoastră ?

— Eu am douăzeci și cinci. Mulți înainte !

— La fel !

— Ei, nene Tomșa, pînă vine tăticul, căci el are treabă cu dumneata, bea aici un pahar de vin negru, că-i vin bun și bătrîn.

— Să trăiți ! Noroc și sănătate ! zise Tomșa, dînd vinul de dușcă. Mai departe ne vedem nevoiți să nu mai istorisim ce s-a întîmplat cu Tomșa. Cititorul cunoaște toate acestea din capitolele anterioare, așa că la ce bun să mai insistăm asupra lor. Un amănunt trebuie totuși reținut. Cînd s-a ridicat de pe scaun, bătrînul era tînăr și imberb.

— Dumneavoastră sînteți făcător de minuni ?

— Sînt Alexandru Sava și nu fac minuni. Sînt Sava și știu să întineresc. Ia-ți sacoșa ta și umblă.

Omul o zbughi pe scări cu pantalonii în mînă. Acasă cînd se declară că el e Tomșa, nevastă-sa făcu o mare panoramă și vru să-l scoată cu mătura afară. Dar, cum semăna cu fostul ei mire, catadixi să-i asculte istoria și, după promisiunea că va fi și ea întinerită, se îmbună.

Cititorul va înțelege de la sine uimirea Margaretei. Profesorul Sava se plînse că nu are alături de el o ființă care să-l înțeleagă și chiar să-l ajute, deoarece bătrîna laborantă îl părăsise. Dar că nu de o laborantă îi ardea inima, ci de cineva care să înțeleagă poezia nouă a tinereții, de o poetă care să inspire și să dea științei lui exacte haina de aur a unei lirici contemporane.

— Îmi pare foarte rău că ați întinerit, maestre, zise Margareta. Vă spun sincer că nu-mi sînteți pe plac. Cînd erați

bătrîn, vă iubeam din tot sufletul. Iubeam nu numai ştiinţa dumneavoastră, ci şi omul, omul mare şi distins, generos şi bun. Acum sînteţi acelaşi om de ştiinţă şi totuşi altul. Tinereţea dumneavoastră a pus semnul de egalitate între noi şi asta mă descurajează. Îmi plăcea ca dumneavoastră să fiţi marele, impunătorul, iar eu umbra admirativă. Acum putem dansa amîndoi, ceea ce e stupid şi anihilează tot farmecul. Cum pot să mi-l închipui pe marele savant Sava dansînd frenetic şi grotesc? Sînt poate rea. Iertaţi-mă! Dacă aveţi nevoie, strictă nevoie să mă vedeţi, îmi sacrific timpul. Dar cu amărăciune. Prea sînteţi de o seamă cu mine. Nu mai aveţi acel aer fascinant de odinioară.

Margareta plecă. Sava rămase mai trist decît tot ceea ce poate fi trist la noua lui vîrstă.

16

Secretarul Academiei cunoştea bine sfera de preocupări a savantului academician Sava. Cînd acesta îi solicită o audienţă, secretarul se arătă plin de condescendenţă, deşi îi imputǎ lui Sava o voce de imberb de parcă ar fi băut ca prim-soliştii operei numai ouă crude.

Sava se înfăţişă la ora respectivă, înarmat cu toate hîrtiile, precum şi cu celebrul elixir al tinereţii.

Secretarul Academiei era o celebritate a economiei agrare. El tocmai se frămînta nu de faptul că va deveni tînăr, el şi soţia sa, cît de faptul dacă această descoperire a lui Sava nu s-ar putea extinde cumva şi asupra agriculturii.

Secretara dete buzna înăuntru şi spuse cu voce sugrumată:

— A venit un tînăr necuviincios care se dă drept maestrul Sava.

Secretarul mormăi satisfăcut și surise. Bănuia că Sava s-a întinerit. Era și firesc. Bine a făcut! Să ne întinerească și pe noi!

— Nu e tînăr, tovarășă, e bătrîn! Lasă-l să intre!

— E tînăr, maestre, că ar putea să-mi facă curte!

— N-are decît. Treaba voastră. Lasă-l să intre!

— Poftiți, zise fata, deschizînd ușa cu frică.

Sava intră. Urmară numaidecît politețele, deci îmbierea reciprocă de a se așeza pe scaun.

— După dumneavoastră!

— Ba, să-mi fie iertat! După dumneavoastră!

În sfîrșit se așezară amîndoi deodată. Sava îi înaintă hîrtiile victorioase plus o sticlă cu vin elixirat, așezat lîngă nasul secretarului ca participiul trecut lîngă verbul de conjugat. Acesta mulțumi cu o ușoară aplecare de frunte.

— Umbli cu glume, maestre, vrei să mă zăpăcești la cap. Ne faci puști, să jucăm iarăși șotronul și să umblăm în pantaloni scurți, cu cravată roșie. Copilul meu are copii și vrei să mă faci și pe mine de vîrsta lui. Bravo! Bine stăm!

Secretarul era hîtru și cînta frumos la petreceri, deși vocea îl lăsa tot mai mult.

— Ceea ce ați făcut dumneavoastră nu este o descoperire, ci o minune științifică.

— Eu, iubite maestre, zise Sava, sînt tare prins. Nu mă complicați deocamdată cu ședință festivă, reporteri etc. Mai dați-mi două zile de răgaz. Vă rog frumos!

— Din toată inima, stimate maestre. Vă dăm! De altfel, două zile durează numai formalitățile.

— Vă salut!

— Vă îmbrățișez!

— Salutare!

— Salutare!

17

Profesorul ajunse acasă şi, surmenat, încercă să se culce. Pierduse atîtea nopţi în laborator. Mai pierduse noaptea aceea cu Maria. Plus neliniştea pe care ţi-o dă gloria. Căci gloria nu este un echilibru. Cine gîndeşte aşa greşeşte. Gloria, dacă voim să-i găsim neapărat o comparaţie adecvată, este ca un tampon care te apasă cînd pe o parte, cînd pe alta. Şi, fiind vorba de glorie, trebuie să spunem că invenţia savantului Sava, deşi nedifuzată la radio, deşi nepopularizată in ziare, se infiltrase totuşi într-o parte a oraşului. Mai precis în cartierul în care locuia profesorul. Difuzorul ei voluntar a fost bătrînelul cu sacoşa, adică Tomşa Nicolae, sîrguinciosul paznic de la fabrica de răcoritoare. S-a prezentat tînăr la serviciu şi a fost legitimat la poartă. N-a fost crezut şi a fost pus să dea amănunte din intîmplările de altădată precum Ulise după întoarcerea de pe mări. Vestea s-a difuzat cu viteză de fulger. Şi, prin mulţimea doritorilor de întinerire, s-au aflat şi nenumăraţi inşi a căror podoabă capilară se redusese.

18

Trecuse de miezul nopţii, şi profesorul nu putea dormi. Gîndul că Margareta i-a refuzat tinereţea îl umplea de amărăciune. „Poate că a glumit, apelînd la vechile capricii femeieşti — îşi spunea el —, poate vrea să-mi încerce tăria sentimentelor, sau poate realmente nu mă place..." Mai luă un somnifer... al treilea.

— Pentru vîrsta mea merg şi trei somnifere, îşi zise...

Şi adormi buştean.

În timp ce profesorul dormea, cineva, o persoană ciudată, cu mers ca de pisică, se apropie de uşă, încercă un snop de chei „Zeiss" şi apoi. anevoie, dar cu fineţe, deschise uşa. La lumina unei lămpi de noapte văzu pe masa laboratorului trei sticle de vin elixirat. Înşfăcă două dintre ele şi ieşi grăbit. Pe scări, gîndindu-se că ar putea fi prins şi frustat de marfa-i colosală, Iscopescu (căci domnia sa era persoana) ascunse sticlele în buzunar. Era grizat bine. Băuse coniac să-şi facă curaj.

— *Ia să vedem dacă nu am greşit sticlele*, îşi *zise* Iscopescu, legănîndu-se uşor, ca plopul la prima adiere. Şi gustă din sticlă.

— E bun ! E chiar foarte bun !

Mai gustă o dată, şi, ca la un semn, Iscopescu începu să descrească, barba i se făcu fină ca la spini, părul cîrlionţat, hainele căzură de pe el, iar pantofii îi stăteau în picioare ca nişte bărci. Se înveli strîns în haină şi începu să scîncească :

— Azutor... azutor... !

Un cetăţean, trecînd prin apropiere, veni la faţa locului.

— Ce-i, copilaş ?

— *M-am* păcălit *! M-am* făcut mititel.

— Dar cîţi ani ai tu, prîsleo ?

— *Cincizeci şi şapte de ani !*

— Nu mai spune ?

— *Am* şi buletin. *Iată-l !*

Şi, cu mînuţa grăsuţă, scoase buletinul din buzunar.

— Haimana ce eşti ! Ai *furat* buletinul lui tăticul tău şi hainele.

— Nu, că tăticul sînt eu.

— Lasă astea ! De unde vii ?

— De la „Grădiniţa" !

— Ah ! De la grădiniţa de copii ? Acum ? Noaptea ?

— Nu ! De la restaurantul „Grădinița". Am băut coniac. Sic ! Tu n-ai băut !

— Vai de capul meu ! Vino cu nenea acasă. O să-ți rupă tăticul tău urechile.

— Tăticul meu e mort din primul război mondial.

— Gura ! Hai acasă !

Și cetățeanul îl luă în brațe și-l duse la adresa indicată pe buletin.

19

Profesorul îl sună în plină noapte pe unul dintre asistenții săi. Acesta era un virtuos al gloriei. Vesel, hîtru, volubil, de o vitalitate rară, era unicul și cel mai apropiat care putea să-i asculte rugămintea în toiul nopții.

Acesta veni și cînd tînărul Sava îi explică miracolul nu se miră. Ca om de știință luă o atitudine solemnă și ascultă, cu lux de amănunte, toată istoria. Profesorul îi solicită mai întîi să păstreze deocamdată totul în taină, și asistentul promise pe cuvînt de onoare. Apoi profesorul îi solicită niște mici servicii. Asistentul se oferi bucuros să i le facă.

— Uite ce e, dragă, baletista aceea de care ți-am vorbit s-o fi supărat pe mine atunci, în noaptea de pomină a întineririi. Poate unde am fost lipsit de cavalerism. De-atunci n-a mai dat nici un semn de viață. Nu răspunde la telefon. Caut-o, te rog, și anunță-mă la telefon sau în scris despre soarta ei. Căci eu plec în satul meu de baștină. Am acolo un frate și plec cu viitoarea soție. Notează, te rog, această adresă și n-o destăinui nimănui. Vei fi unicul care-o cunoaște. Vreau să mă căsătoresc, dar deocamdată nu pot. Asta ar fi una. Punctul doi, caută la Ministerul Poștelor și

Telecomunicaţiilor adresa mecanicului pensionar Nicolae Micula şi dă-i din partea mea acest kilogram de vin pe care să-l bea în sănătatea noastră, a tuturora, cu soţia. Vezi că e vin cu elixir în el, aşa că să nu te pună naiba să bei, că ajungi şcolar în clasa a treia şi te trezeşti la Palatul pionierilor. Punctul trei: caută adresa fostului boxer Vasile Avram, acum antrenor. Această adresă o găseşti la U.C.F.S. Vezi ce e cu el şi comunică-mi. Adresa lui Iscopescu nu e nevoie s-o cauţi că el e în loc garantat. După ce-i mai promise o dată că va face întocmai, asistentul îi mulţumi de încredere şi plecă.

20

A doua zi dimineaţa, la ora 10, profesorul urma să se întîlnească cu Margareta într-un loc... discret, la ceasul Universităţii, şi de acolo să plece spre gară. Urma să se căsătorească. Dar pe la ora 8 soneria zbîrnîi şi Fox mîrîi slab.

— Intră! E uşa deschisă! strigă profesorul, căruia acum nu-i mai era frică de nimic.

Factorul poştal, grăbit, îi aruncă pe plapumă un plic şi-şi ceru scuze pentru serviciul „în mare viteză". După plecarea factorului, profesorul luă plicul. Pe plic nici o adresă. Il deschise. În plic o hîrtie albă.

— Ce-i cu bătaia asta de joc? îşi zise el şi, instinctiv, îşi luă ochelarii şi, după obiceiul de altădată, îi puse la ochi. Atunci observă că plicul poartă adresa lui, iar la „expeditor" era numele şi adresa lui Vasile Avram. Profesorul se cutremură. De ce i-o fi slăbit privirea? Citi conţinutul scrisorii.

„Dragă maestre,

Scriu cu lacrimi în ochi. De ce ne-ai mai făcut tineri dacă știai că tinerețea noastră este de așa scurtă durată ? Visam să boxez și să învăț, să învăț și să boxez. Cînd m-am prezentat la antrenament, mă simțeam în al noulea cer. Dar abia începusem antrenamentul, că, iată, ieri de dimineață m-am trezit iarăși bătrîn. Bătrîn și cu riduri. Totuși eu îți mulțumesc și pentru atît.

A fost ca liliacul care mai înflorește o dată, în plină toamnă, pentru cîteva zile. Pentru foarte puțin timp, dar principalul este că a înflorit. Dacă elixirul mai e bun și a doua oară (și poate și a mia oară, o ! de-ar fi așa !), te rog din inimă mai îndură-te de sufletul lui Avram și trimite-i tinerețe. Aș veni eu la dumneata, dar mi-e rușine. Toți vecinii mă știu tînăr și a mă înfățișa bătrîn în fața lor ar fi un haz sinistru.

Iartă-mă de îndrăzneală și primește, maestre, asigurarea stimei mele

Al dumitale același

V. Avram".

Profesorul se posomorî. Citi atent scrisoarea lui Avram. La prima lectură, aceasta i se păruse răutăcioasă, dojenitoare și lipsită de bun-simț. Reluînd lectura, Sava văzu însă că în rîndurile nervoase și zbuciumate ale sportivului se tălmăceau o mare sete de tinerețe și, undeva în subtext, încrederea oarbă că tinerețea definitivă îi va fi redată. „Omul acesta crede orbește în viitoarea lui tinerețe — își zise Sava. Așa cum cred și eu. În acest punct luminos, gîndurile noastre se împlinesc și se îmbrățișează. E, de altfel, și firesc. Eu totdeauna am crezut în tinerețea inimii mele; atunci de ce n-aș crede și în perspectivele ei. Căci tinerețea aceasta va

veni. Nu ca o fantomă, nu ca un dar făcut de ziua onomastică. Ea va fi adusă prin eforturi, studiată și statornicită. Și profesorul privi laboratorul. Acesta părea acum o adevărată baricadă în clipa hotărîtoare a marelui asalt. Moleșeala, somnul, osteneala, toate se topiră ca la un semn.

— Ce zici, Fox? Fox încuviință, dînd din coadă. Ager, profesorul îmbrăcă halatul și, înainte de a se fi reapucat de lucru, privi atent hîrtiile cu ecuații. Ceva e în neregulă aici — își zise — de dată ce s-a întîmplat ceea ce s-a întîmplat. Și iarăși ecuațiile parcă se schimbară în stoluri de păsări călătoare, și iarăși liniile lor de valențe păreau acum adevărate aripi. Profesorul formă un număr de telefon:

— Alo, *secția telegrame? Vă rog notați adresa: tovarășului* Vasile Avram, str. Brumei 16 bis. Textul: „Nu despera. Fii optimist. Așteaptă. Cu dragoste, profesorul Sava".

Profesorul dete să se scoale, dar încheieturile îl ascultară cu greu. Se coborî totuși și-și așeză picioarele în papucii bătrîneții. Trase perdelele să nu vadă casa Margaretei, ocoli oglinda. Fox dormea.

— Sintem iarăși bătrini, Fox. Bătrîni și singuri.

Fox se tîngui prelung.

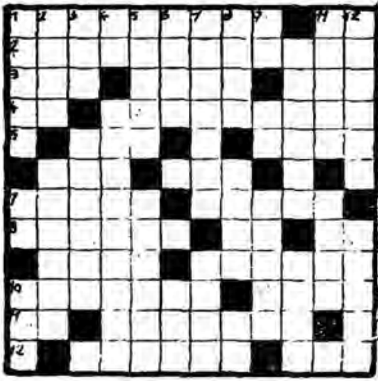
„Cine știe dacă din nou imbătrinitul nostru corp va mai suporta șocurile elixirului — își zise Sava. E foarte posibil că nu".

Vru să mai ia un pahar elixirat, dar se ingrozi și rămase trist, poate mai trist decît Margareta, care la ora 10 va aștepta la ceasul de la Universitate sosirea nimănui.

În unda de tristețe ce-i inundă sufletul se făcu însă deodată o rază de lumină și raza aceea devenea din ce în ce mai clară. Căci luciditatea vine la ceasuri de durere ca o cenzură a rațiunii învingătoare. „La drept vorbind — se gîndea Sava —, nici bătrînețea noastră nu este ceva urît și sfîșietor. Poate că mai îngrijorătoare pare bătrînețea pentru tineri decît pentru bătrînii înșiși. Sînt bătrîneți frumoase,

tot aşa cum sînt amurguri frumoase. Dincolo de proverbiala înţelepciune a vîrstei de diamant sînt de admirat astăzi liniştea, armonia şi echilibrul ei. Au dreptate poeţii cînd vorbesc despre tinereţea noastră spirituală, a acelor vîrstnici. Este — constată Sava — o transpunere în viaţă a vechiului deziderat folcloric: tinereţe fără bătrîneţe. De pildă, eu — îşi zise — am fost un tînăr bătrîn, pentru ca, la antipod, să ajung, iată, un bătrîn tînăr. Şi cu aceste gînduri, care nu erau o simplă consolare, ci o constatare lucidă, întinse mîna spre un volum albastru şi, aşezîndu-şi ochelarii, continuă. Continuă ceva început înainte de a întineri şi i se păru că scurta perioadă de revenire a tinereţii a fost o scurtă vacanţă de iarnă şi totodată un prolog la o altă vacanţă, la vacanţa mare a perpetuei tinereţi.

SFÎRŞIT

MEDICINA AZI

ORIZONTAL : 1) Substanţe care iau naştere în organism în urma unei infecţii, avînd rolul de a-l apăra — Francisc (presc.) ; **2)** Metodă modernă de tratare a unor boli de nervi şi de stomac ; **3)** Localitate în Venezuela — Pe ele sînt aşezate probele unui bolnav pentru a fi supuse analizei (pl.) — Acesta (reg.) ; **4)** Măsură agrară — Terapeutica bolilor bătrîneţii ; **5)** Încet (reg.) — Fixează geamurile ; **6)** Calcar calcinat, folosit ca dezinfectant şi la întreţinerea curăţeniei — Pavilionul... urechii ; **7)** Pînză utilizată la pansamente — Neflinţă ; **8)** Pus sub o restricţie — Ruteniu — Avocat ; **9)** Scobitură în formă de şanţ la o piesă — Lichide extrase din sînge sau preparate artificial, folosite în scopuri terapeutice ; **10)** Acetizări — Aici (mold.) ; **11)** Simbolul unui element radioactiv — Mijloc rapid de transport, utilizat şi pentru cazuri medicale urgente ; **12)** Organe cu secreţie internă studiate în endocrinologia modernă pentru efectele lor deosebite în apărarea sănătăţii şi prelungirea vieţii — Cea mai importantă substanţă pentru întreţinerea corpului în condiţii igienice.

VERTICAL : 1) Centru de depistare şi asistenţă medicală a cardiacilor — Tîrg (abr.) — Secţie medicală care se ocupă cu tratarea bolilor de nas,

Gît și urechi ; 2) Provoacă dureri reumaticilor — Iată ceva care prin cuceririle științei tinde să atingă cifre... matusalemice ; 3) Rîu în U.R.S.S. — Băutură cu sau fără caimac, care ca orice excitant nervos se recomandă în cît mai mici cantități (pl.) ; 4) Plantă textilă — Medicament de creație romînească destinat prevenirii îmbătrînirii timpurii și tratării unor boli ale bătrîneții ; 5) Pachet — Naturală ; 6) Holar (pop.) — Fluviu în Europa ; 7) Altă denumire dată hidrazidei — Sat în regiunea Crișana ; 8) Peste măsură — Băutură cu un slab procentaj alcoolic și cu o serie de calități nutritive — Telur ; 9) Poftim — Teodor Constantin — De culoarea aurului ; 10) Cunoscut savant romîn, întemeietorul Institutului de geriatrie din București — Vechea denumire a orașului Victoria ; 11) Benzi, pansamente — Puternic ; 12) Prescripții medicale — În patria noastră devine pe zi ce trece tot mai frumoasă și mai îmbelșugată, datorită condițiilor social-economice create de regimul nostru democrat-popular.

MONOVERB... ANTIBIOTIC

(6 — 10)

MONOVERB... ENDOCRIN

(5 — 6)

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT :

MEDICINA : 1 — *Pasteur ; rană ; 2 — ulieru ; babes ; 3 — tifos ; zo ; cu ; 4 — emir ; moliere : 5 — religie ; oșan ; 6 — inie ; c ; bd ; le ; 7 — ts ; trai ; sg ; 8 — ve ; neo ; opait ; 9 — r ; pansa ; oleu ; 10 — anodic ; aji ; r ; 11 — caru ; otrăvit ; 12 — is ; hipocrate.*

MONOVERB... ANATOMIC : *Dinte*
MONOVERB... LICHID : *Sînge*

Anecdote

Electricitate și finanțe

Fizicianul Faraday fu întrebat de un ministru :

— Credeți că s-ar putea obține vreodată foloase de pe urma electricității ?

— Cum să nu ? În cîțiva ani veți putea încasa și impozite de pe urma ei...

Alimentație

Cineva îi spuse lui Diogene :

— Fericit e Calistenos ! E în suita regelui și mănîncă la banchetele regale...

— Dimpotrivă, e un nefericit ! El nu poate mînca decît atunci cînd are poftă regele... În timp ce pînă și ultimul muritor poate mînca oricînd dorește...

Acustică bună

Compozitorul Haendel era boicotat de cercurile șovine și retrograde din Londra. La unul dintre concerte, sala fu complet goală ca urmare a boicotului. Haendel a exclamat :

— Nu-i nimic, muzica mea va suna mai bine.

Culmea modestiei

Matematicianul Charles Sturm, autorul unei teoreme care-i poartă numele, era deosebit de modest. De cîte ori le vorbea studenților despre teorema sa, el spunea :

— Și acum, vom trece la teorema al cărei nume am onoarea să-l port.

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

COLECȚIA

CLUB Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacţiile Ştiinţă şi tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reuşit, cu multă dăruire, muncă şi cheltuială, aceşti entuziaşti.

Lor trebuie să le mulţumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecţie.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email şi reparăm greşeala)

Abonați-vă la revista „Știință și tehnică" — publicație lunară editată de C.C. al U.T.M. și Consiliul pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice. Abonamentele se primesc de către oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții pînă la data de 18 ale fiecărei luni, cu deservirea în luna următoare.

Revista se găsește de vînzare la toate chioșcurile pentru difuzarea presei și debitele O.C.L.

MARTIE 1964

41 007